

prikazi knjiga

Tehnički leksikon

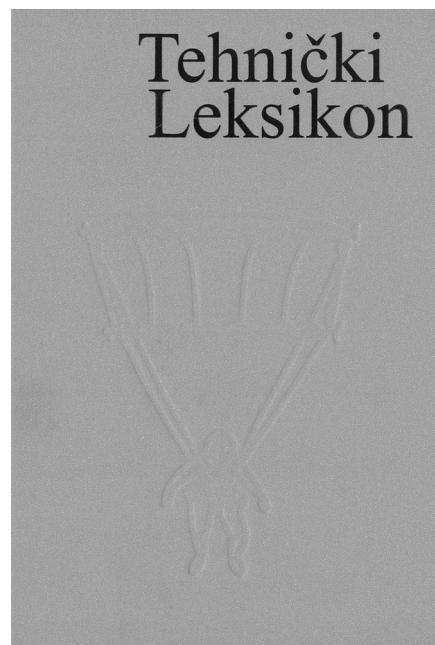
Izdavač: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2007., glavni urednik: Zvonimir Jakobović; format: 17 cm x 24 cm; tvrdi uvez, 1220 stranica s kazalom na engleskom, njemačkom i ruskom jeziku; cijena: 580,00 kn. ISBN 978-953-268-004-1

Tehnički leksikon Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža prvo je djelo takve vrste na hrvatskom jeziku koje sustavno obrađuje najvažnije pojmove temeljnih grana tehnike i pojmove onih prirodoznanstvenih disciplina koje su temelj tehničke primjene. Pojavljuje se nakon niza godina kao logičan nastavak Tehničke enciklopedije, čiji je prvi svežak objavljen davne 1963. godine. Na tom prethodnom izdanju očito su stečena potrebna iskustva, uspostavljena je organizacija skladnog kolektivnog rada te se formirao krug ljudi sposobnih za naredni pothvat. I tako je Tehnički leksikon izrastao kao sinteza i kruna sedmogodišnjeg izdavačeva rada i s njime povezanih 20 urednika pojedinih struka te 140 autora i suradnika iz svih područja tehnike naznačenih u impresumu knjige.

Na više od tisuću stranica *Tehničkog leksikona* (gotovo 100 000 redaka!), nalazi se 8033 leksikografskih natuknica svrstanih abecednim redom, od kojih je većina složena prema nekoliko značenja ili značenja u više tehničkih struka. Nakon naslova na hrvatskom i naziva na tri svjetska jezika (engleski, njemački i ruski) slijedi leksikografska definicija i opis pojma, koja je često uputnicama povezana s drugim najbližim srodnim pojmovima. Pojmovi su obrađeni u svjetlu suvremenih nastojanja tehničkog normiranja ponajprije normiranja strukovnog nazivlja te naziva i znakova mjernih veličina i jedinica. Natuknice su ilustrirane s 626 crteža i shema, 257 fotografija te 110 tablica, koji su u najmanju ruku podjednako važni kao što je važan tekst koji ih tumači. *Tehnički leksikon* sadržava i dodatak u kojem su popisani važniji znanstvenici, pronalazači, izumitelji i konstruktori po kojima je u tehnici nešto nazvano. Tu je i periodni sustav elemenata, popis kemijskih elemenata, tablice mjernih jedinica i prirodnih konstanata, Beaufortova ljestvica jakosti vjetra, ljestvice potresa te drugi korisni podatci. Na kraju je kazalo tehničkih naziva na engleskom, njemačkom i ruskom jeziku.

Može se konstatirati da jezgrovitost i jasnoća izraza, kvaliteta i pouzdanost sadržaja, funkcionalni spoj teksta i slike, grafički izgled i tehnička izvedba čine ovo izdanje Leksikografskog zavoda jedinstvenim u hrvatskom izdavaštву.

Proteklih četrdesetak godina od objavljivanja prvog sveska Tehničke enciklopedije ujedno se poklopilo s burnim razvojem svih područja tehnike. U tom razdoblju nastala su i potpuno nova područja i discipline. Brojne su nove tehnologije u žiži istraživanja i razvoja. One se često dijele na skupine kao što su: obnovljivi izvori energije, nanotehnologije, biotehnologija, novi materijali itd. Još u nedavnoj prošlosti napredak se pretežito ograničavao na razvoj pojedinog područja. Međutim, danas se u svakom području na-

stoji što je moguće brže iskoristiti napredak iz srodnih područja. Tako primjerice kemijsko inženjerstvo zauzima izuzetno mjesto među znanstvenim i inženjerskim disciplinama sa svojim korijenima u svijetu atoma i molekula, vrhovima u industriji i bočnom isprepletenošću s drugim područjima i disciplinama. Usko je vezano uz napredak fizike, kemije i biologije, disciplina temeljnih za suvremenu industrijsku proizvodnju. Pri tome su kemija i fizika uz potporu kemijskog inženjerstva osnova razvitku znanosti o materijalima. Procesi se zamišljaju, projektiraju i provode u raznovrsnim uređajima i procesnim prostorima, primjerice reaktorima, kolonama i izmjenjivačima topline stvorenim interdisciplinarnom suradnjom kemijskih i strojarskih inženjera te inženjera elektrotehnike i građevinarstva. Stoga su u *Tehničkom leksikonu* na taj način zastupljeni i kemija i kemijsko inženjerstvo. Posebno treba istaknuti doprinos hrvatskoj nomenklaturi i terminologiji u tim područjima, prikaz kemijskih elemenata u tablicama te prikidan periodni sus-tav elemenata.

Tehnički leksikon omogućava stručnjacima najviših kvalifikacija da se upoznaju sa područjima tehnike izvan svoje specijalnosti – poslužit će im kao podsjetnik i savjetnik u hrvatskom strukovnom nazivlju i povezivanju sa svjetskim jezicima. Međutim, leksikon je namijenjen i širem krugu korisnika, koji u njemu mogu pronaći informacije o imenima, stvarima, pojavama i pojmovima koje susreću u svakodnevnom životu.

Stanka Zrnčević